

HUSLAB	PALVELUTUOTANTO, TOIMINTAOHJE
PREANALYTIikka	Sivu 1(2)
	Versio: 03.02.2017
Bakteriologiset näytteet	Laatija: Risto Hilla 03.02.2017
MRSA -viljelynäyte	Tarkastaja: Eveliina Tarkka 03.02.2017
	Hyväksyjä: Merja Rautio 03.02.2017
	Katselmoitu: Eveliina Tarkka 4.2.2019, Risto Hilla 12.2.2019

MRSA -viljelynäyte

Yleistä

MRSA -viljelynäyte otetaan yleensä kantajuuden selvittämiseksi. Näytteitä voidaan ottaa nielusta, nenän limakalvolta, nivusista, kainaloista, perineumista, rektumista, trakeasta, katetrien ja dreerien tyvestä, haavaumista, iholeesioista, kestopatentoidun potilaan virtsasta, erilaisista infektiokokkeista ja vastasyntyneillä navanseudulta. MRSA-kantajalta seurantanäytteet otetaan vähintään aiemmin kolonisoituneesta kohdasta. Kun otetaan isompia määriä seulontanäytteitä, lähettämisen ajankohdasta on sovittava laboratorion kanssa; **HUSLAB bakteriologian laboratorio, puh. 09 - 471 732 83**

Suurella osalla HUSLABin toimipisteistä voidaan ottaa näytteitä nenän limakalvolta, nielusta, nivusista, nielusta, kainalosta ja perineumista/rektumista. Potilaat ohjataan tulemaan laboratorioon pääsääntöisesti klo 12 jälkeen. Näytteenottoa varten suositellaan ajanvarausta, mikäli se on mahdollista (erityisesti nivus- ja perineum/rektum -näytteet).

Sähköinen ajanvaraus näytteenottoon www.huslab.fi/ajanvaraus tai 09-471 868 00 (potilasasiakkaat)

Tutkimuspyyntö

4358 – MRSA Vi, -Metisilliiniresistentti Staphylococcus-aureus, viljely

Jokaiselle näytteenottokohdalle on tehtävä oma tutkimuspyyntö. Jokaiselle tutkimuspyynnölle tulee ehdottomasti lisätä tieto näytteenottokohdasta. Tutkimuspyynnöstä tulee lisäksi ilmetä mahdollinen aiemmin todettu kantajuus tai kontakti MRSA-kantajaan.

Jos henkilölle on tehty useampi lähete samalle tai peräkkäisille päiville **otetaan kaikki näytteet pyyntöjen lukumäärän ja ottopaikkojen mukaisesti.**

Välineet

- Copan eMRSA Broth (MRSA –nestekuljetusputki). Pakkaus sisältää oman näytteenottotikun. Muita näytteenottotikkuja ei saa käyttää. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää geelikuljetusputkea (esim. Copan M40 transystem). Käyttämättömien putkien säilytys valmistajan ohjeiden mukaisesti 5 - 25 C° lämpötilassa auringonvalolta suojattuna. Putket hävitetään polttojätteenä.

Näytteenotto

Mikäli potilaasta on pyydetty tavallinen bakteeriviljely infektiopäilyn yhteydessä, ota MRSA-viljelynäytteet ennen näytteenottokohdan puhdistamista ja sen jälkeen näytteenottokohdan puhdistamista vaativat bakteeriviljelynäytteet.

Näytteenotto MRSA –nestekuljetusputkeen:

1. Tarkista näytteenottopakkauksen käyttöikä ja avaa pakkaus.
2. Poista näyteputki pakkauksesta ja avaa korkki. Huom! Älä koske näytetikun alaosaan, joka katkaistaan näyteputken sisään. Putken on oltava pystyasennossa, jotta neste ei valu ulos.
3. Ota näytteenottotikku pois pakkauksesta ja ota näyte ottokohdasta riippuen alla olevan ohjeistuk-

sen mukaan, ilman näytteenottokohdan puhdistamista. Näytteenottotikkua ei saa kostuttaa ennen näytteenottoa.

- **Nenäerite** otetaan pyörittämällä näytetikkua molempien sierainten limakalvolla, noin 1-2 cm syvyydellä.
- **Nieluerite** otetaan näytetikulla tonsilloista ja takanielusta.
- **Nivusnäyte** otetaan hankaamalla näytetikkua molempien nivusten iholla.
- **Haavaumista ja iholeesioista** näyte otetaan näytetikulla hankaamalla haavauman tai iholeesion reuna-alueita.
- **Perineum- (väliliha) ja rektum- (peräaukon suu)** näyte otetaan alueen iholta näytetikulla.
- **Infektiofokuksesta** näyte otetaan ennen puhdistamista, muuten kuten vastaava bakteeriviljelynäyte.
- **Virtsanäyte** otetaan säilöntäaineettomaan tehdaspuhtaaseen tai säilöntäaineelliseen virtsanäytteenkuljetusputkeen, joka toimitetaan laboratorioon. Laboratoriossa virtsanäytettä siirrostetaan 0,5 ml esim. pasteuripipetillä MRSA -nestekuljetusputkeen.

4. Laita näytetikkua näyteputkeen, lukuun ottamatta virtsanäytteitä.

5. Taivuta tikkua varovasti, niin että se katkeaa katkaisukohdasta. Jätä tikun katkennut alaosa näyteputkeen.

6. Kierrä korkki kiinni huolellisesti, jotta neste ei valu ulos kuljetuksen aikana.

7. Lisää näyteputkeen potilastunniste ja tarvittavat esitiedot tai viivakooditarra pystyasentoon. Näytetarran on mahdollista putken alareunan ja korkin kierreosan väliin. (tarran leveys max leveys noin 600 mm) (kuva 1)

8. Saman potilaan näytteet lähetetään joko kumilenkillä yhteen sidottuna tai samassa pussissa.

Kuva 1.

Näytteenotto geelikuljetusputkeen

1. Tarkista näytteenottopakkauksen käyttöikä ja avaa pakkaus.
2. Poista geelikuljetusputken korkki.
3. Ota näyte näytteenottokohdasta kuten ottaisit sen nestekuljetusputkeen.
4. Työnnä näytetikkua katkaisematta geelikuljetusputken sisään, niin että tikussa oleva korkkiosa sulkeutuu tiiviisti.
5. Lisää näyteputkeen potilastunniste ja tarvittavat esitiedot tai viivakooditarra pystyasentoon.

Näytteen säilytys

Näytteet toimitetaan mahdollisimman nopeasti laboratorioon. Näytteet voidaan säilyttää kuljetusta odottaessa huoneenlämmössä.